

Festa, dol i fes-te fotre

"El senyor Izquierdo em va dir que en principi no era previst pagar drets d'autor. 'El llibre -em va dir- aplega més d'un centenar i mig de composicions d'una quarantena d'autors, i si els haguéssim de pagar a tots les quantitats serien irrisòries.' És a dir, que el llibre els hi surt pràcticament gratis: els poetes posen els versos sense cobrar ni un ral, l'antòleg els tria per quatre duros i l'editorial es fa l'agost."

El senyor Oriol Izquierdo, director literari d'Edicions Proa, SA (Enciclopèdia Catalana), m'envia una carta on em fa saber que "per encàrec de la nostra editorial, Jaume Subirana ha preparat una antologia poètica que, sota el títol *Festa, dol i circumstàncies*, ofereix una àmplia selecció de poemes per ser llegits en determinades situacions: naixements, aniversaris, declaracions d'amor, casaments, separacions, la mort, etc.". És a dir, una mena de "pomellet d'enhonorables (art de felicitar en vers)", com el que va treure l'editor Salvador Bonavia l'any 1934 amb tant d'èxit entre fadrins i fadrines.

Després d'aquesta breu introducció, el senyor Izquierdo va directe al gra i em fa saber que l'antòleg ha seleccionat els següents poemes del meu pare (Josep Maria de Sagarra i de Castellarnau, per si algú encara no ho sap): "A Adriana Matons", "Any nou", "Cançó de la mort", "Cançó de la setmana" (que no de la mala setmana), "El poema de nadal" (dos fragments), "En la Primera Comunió d'Adriana Matons" (goita la Matons!), "En la Primera Comunió de Montserrat Capella i Torres" i "Si passen anys". "T'agraïrem -em diu a la seva carta el senyor Izquierdo- que, en cas en què ens autoritzis a incloure els textos esmentats a *Festa, dol i circumstàncies*, ens retornis signada la còpia adjunta d'aquesta carta." I afegeix: "Si consideres convenient aclarir abans qualsevol altre aspecte, t'agraïré que et posis en contacte amb mi ràpidament."

Com ja es poden imaginar, no vaig firmar la carta i vaig trucar "ràpidament" al senyor Izquierdo. La primera cosa que li vaig dir és quant pagaven. El senyor Izquierdo em va dir que en principi no era previst pagar drets d'autor. "El llibre -em va dir- aplega més d'un centenar i mig de composicions d'una quarantena d'autors, i si els haguéssim de pagar a tots les quantitats serien irrisòries." És a dir, que el llibre els hi surt pràcticament gratis: els poetes posen els versos sense cobrar ni un ral, l'antòleg els tria per quatre duros i l'editorial es fa l'agost.

Vaig dir al senyor Izquierdo que no hi estava d'acord. I, aleshores, aquest senyor em va proposar -tenint en compte que a l'antologia hi figuraven 10 composicions del meu pare i que "aquest no hi podia faltar"- pagar-me una quantitat que, com ell mateix deia, em va semblar irrisòria. Ni tan sols en tenia per una capsa d'havans; era menys de la meitat del

que em paga el senyor Climent per aquest article que, com ja es poden imaginar, he escrit en un quart d'hora. I, sentint-ho molt, l'hi vaig dir que no, que no autoritzava la inclusió dels poemes del meu pare a *Festa, dol i circumstàncies*.

No ho vaig fer pels diners. De fet, ho vaig fer perquè ja en començo a estar tip, d'aquestes Edicions Proa, SA (Enciclopèdia Catalana). Aquestes mateixes edicions que un bon dia es van comprometre a publicar les *Obres Completes* del meu pare -em van fins i tot enviar un esborrany de contracte- i que, de sobte, es van fer enrere i encara és l'hora que m'hagin de donar la més mínima explicació. Aquestes edicions que s'atipen de guanyar duros amb *Vida privada*, la novel·la del meu pare, i altres títol seus -el 94 em van liquidar quasi un milió de pessetes en concepte de drets d'autor (de dret com a hereu)- i que ara, a través d'una carta burocràtica, seca, d'*orden y mando*- "t'agraïré que et posis en contacte ràpidament amb mi", una carta per veure si pico, intenten cruspir-se 10 versos del pare pensant, vés a saber, que ja n'hi ha ben bé prou amb el xec milionari que em van fer arribar fa uns dies.

De totes maneres, haig d'estar-li agraït al senyor Izquierdo perquè la seva carta m'ha donat una idea: l'antologia de poemes de circumstàncies del meu pare la faré jo. Però no pas en un llibre, sinó que amb una colla d'amics *teiatreros* direm els versos, els representarem en batejos, primeres comunions, casoris, enterraments i allà on ens demanin. I sense cobrar ni un duro. N'hi ha prou que ens convidin a la xocolatada de la primera comunió, el dinar del casori i el sopar de mortuorum. I si es tracta d'una declaració d'amor, com diu el senyor Izquierdo a la seva carta, doncs, dret de cuixa! Tots barrejats, el noi, la noia, els companys i un servidor.

I tractant-se de la poesia del pare, podem fins i tot ampliar l'oferta de *Festa, dol i circumstàncies*. Per exemple, podem intervenir en un munt d'actes patriòtics de tota mena, com ara "la jura de la bandera": "Són espanyols, la *manola*,/ els rectors i magistrats,/ els nats en terra espanyola/ i els fills d'aquests desgraciats." En sopars de premis literaris: "Hem sopat amb molta gent/ i a vegades amb gentussa,/ però mai tan malament/ com als hotels de la HUSA." En estrenes teatrals: "La qüestió del teatre,/ del teatre català,/ és una qüestió de catre,/ que tractaré d'explicar./ Amb les quinze mil de l'ala/ que l'han tret

del compromís,/ es fa mamar la cigala/ el conseller Don Lluís...” En celebracions eclesiàstiques, monacals i conciliars: “Fra Rupert, de les dones predilecte/ menoret d’aparell extraordinari,/ puja a la trona amb el ninot erecte...” Sense oblidar l’hora dels adéus, tan emotius, sobretot en aeroports i estacions de tren: “Dolça Catalunya,/ pàtria del meu cor,/ qui de tu s’allunya/ recony quina sort!” (encara que aquesta quarteta sembla que no és del meu pare).

Com diuen els poetes del Price, la poesia és del poble i al poble ha de tornar. Doncs bé, nosaltres, els meus companys i jo, l’hi tornarem. Sense passar pels editors que confonen els hendecasil·labs amb els electrodomèstics, genteta garrepa i maleducada. Per tan sols un petó, un clau, una cuixa de xai, un arròs amb bacallà, un braç de gitano de nata, un abric d’entretemps (de l’avi difunt) o una ampolla de malvasia de Sitges. Aviat els faré saber el número de telèfon on poden trucar per sol·licitar els nostres serveis. **Joan de Sagarra**

‘Festa, dol i circumstàncies’ oferirà una selecció de poemes per ser llegits, per exemple, durant un casament. Però també en naixements, aniversaris, separacions, defuncions i un llarg etcètera de situacions diverses.